

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt negyed évre 1 frt Egyes számára 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Segéd szerkesztő: TAUBER KORNÉL.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

A kisiparosok mozgalma.

Gyulafehérvár, 1898. aug. 10.

Hazai kisiparosaink, a szegedi kisiparosok kezdeményezésére, országos mozgalomra készülnek a fegyházi ipar ellen. Szeged után Kassa mozdult meg s azt követni fogják nemsokára a többi ipartestületek is.

Vége tehát kilátás van arra, hogy kisiparosaink öntudatra ébrednek és sikra kelnek legnagyobb versenytársuk, a fegyenczipar ellen, mely eddig ónsúlylyal nehezedett rájuk.

Hazai kisiparosaink helyzete a lehető leg-síralmasabb. Eltekintve attól, hogy fejlődésüket a gyári ipar nélkül is fojtogatja, ennél még egy sokkalta veszedelmesebb áramlattal kell megküzdeniök. Maga az állam csinál nekik konkurencziát az országos fegyintézetekben üzött iparágai által s működésével a szegényebb vidékeken határozatlan okozója a proletáriázmus terjedésének és szaporodásának.

A rab munkával, az előállítási díj csekély-sége s az anyag nagymérvű bevásárlása miatt, ők nem versenyezhetnek s a fogyasztó közönség oda megy, hol szükségletét a legolcsóbban szerezheti be s így egyes iparágak fenállásukban veszélyeztetve, folyvást hanyatlanak s közelednek a megsemmisülés felé.

Ily szomorú körülmények között örömmel köszöntjük ezen határozottan üdvös mozgalmat, mely végre felrázza tétlen tespedéséből az illetékes köröket.

Természetesen a fegyenczipar beszüntetése csak fokozatosan következhetik be s eleve fel-

merül a kérdés, mivel foglalkoztassa az állam a fegyintézeteket? Erre is megfelelünk rögtön.

Használja fel az állam azt a nagy munka-erőt, melyet a fegyintézetek és kerületi börtönökben letartóztatott és elítélt foglyok munkaképessége képvisel, legcélszerűbben úgy, hogy az által a mi kisiparunk a természetellenes konkurencziától megkímélve — az a munkaerő olyan elhagyatott ipárnak legyen megteremtőjévé, melyért hazánk milliókkal adózik a külföldnek.

Hazánk kiadása pamutszövetekért milliókra rug. Mi úgy véljük, hogy a fegyintézetekben levő végtelen olcsó munkaerőt a pamutszövet és céljaira lehetne felhasználni. Hazánk szükséglete itthon olcsón lenne előállítható és nem kellene annyi millió forinttal a külföldnek adoznunk s a pamutszövet meghonosítása nemcsak a fegyházakra, de egyes vidékekre is kiterjedvén, áldásává lenne az egész országnak.

A magas kormány, midőn a haza és polgárság jobblétéről van szó, nem hunyhat szemet ily életre való intézmény megvalósítása előtt. Ez eszmének keresztülvitele közös érdek, mely egy-résről adófizető polgárait — értve alatta a kisiparos osztályt — a nyomortól megmentheti, sőt vagyonosodását mozditja elő akkor, midőn a fegyenczeket a pamutszövet céljaira használja fel s ezáltal a kisiparosokat menti meg a bukástól, visszaadván nekik keresetüket.

A pamutszövet szövet fegyenczek általi feldolgozása, korrekt, jól felfogott vezetés mellett, kell, hogy prosperáljon, mert a feldolgozott pamut 8—12 frt. vám mellett, holott a nyers pa-

mut vámentesen jön be és azonfelül a fegyencz-nél nem kell attól tartani, hogy ott hagyja a munkát és más gyárba szegődik. Azon keleti országok pedig, a hol ezen produktumok értékesítendők lennének, Magyarországra városaihoz 2—4 napi rövidebb uttal vannak mihozzánk, mint Ausztriához és oly mennyiséget és oly nagy mennyiséget alig lennének képesek produkálni, a mily nagy fogyasztója van.

A pamutszövet szövetben Manchester játsza a világon az első szerepet, utána jön Frankon, Németország és Ausztria. A legnagyobbat az industria terén elsősorban a szövőgyárak foglalják el, mert roppant tér nyílik általa.

A pamutszövet szövetnek Magyarországon leendő felállításából s annak a fegyenczek általi üzembe vételéből nem csak az iparos osztálynak, hanem az országnak nagy mérvű, mondhatnám milliókra menő haszna lenne, mert a pamut szövészet erkölcsi támogatás mellett oly nagy lendületet venne, hogy nemcsak a fegyenczek, de még a lakosság tekintélyes része is foglalkozást nyerhetne a felállítandó gyárakban.

Kisiparosaink, a fegyenczipar ellen megindult országos mozgalmával ezeket ajánljuk az intéző körök figyelmébe.

Kép a mai családi nevelés köréből.

— Megfigyelte egy paedagogus. —

Egyenest szomszédom szokimondó ember volt mindig; nem sokat válogatta, hogy mikor mit beszél, mondta, a mint nyelvére jött. Kissé epés természetű lévén, kérlelhetlen bírja volt az emberi gyarlóságoknak. Neje látván férjének igen okos voltát, nem tudott

TÁRCZA

Iren.

„Ő“ az én első ideálom,
Ő az: ki akkor jött élelem,
Mikor hajnalodott szivemben —
A szerelemnek reggelén,
Sejtelmes tavasz — reggelén.

Ő az: ki felé szárnyra keltek
Az első szerelmi dalok
És a kiről azt hittem szentül,
Ha másé lesz, én meghalok
Én bánatomban meghalok!

Ő az: kihez egy szót ha szólt más
Szivembe vágott valami...
És kihez, négy szemközt ha voltunk
Én dehogy mertem szólani
Egy szót sem mertem szólani.

Ő az: ki felől meg volt írva,
Hogy soh'se legyen az enyém.
Csak emlékéket őrizze szivem,
S egy-két ábrándos költemény,
Egy-két busongó költemény.

Kolozsvári levél.

Kolozsvár, 1898. augusztus 9.

Tekintetes Szerkesztőség!

No ezt se hittem volna, hogy én, a szerkesztőség legbelsőbb tagja, még a Gy. H. külső levelezője leszek. Minthogy azonban rövid időre ide kerültem Kolozsvárra, nem mulasztatom el, hogy valamit írjak erről a kétségtelenül érdekes és szép városról. Óriási anyag kínálkozik, s csak tudnom kell kiválogatni belőle, a

mi a földolgozásra, a megírásra érdemes, ami Önöket is érdekelheti egy kevéssé.

Mivel kezdeném egyébbel, mint kincses Kolozsvár mostani szenzációjával, a legújabb „cause celebré“vel, a mely Erdély fővárosának egész lakosságát mostanság foglalkoztatja? A Sigmond-féle szeszpanama ez, erről beszélnek itt mindenfelé, mióta az Ellenzék bátran kipattantotta a kompromittáló titkot.

Miután a Gy. H.-ban nem volt még említés erről az ügyről, elmondom én az egész tényállást tárgyilagosan és igazságos pártatlansággal.

A minap közölte a hivatalos újság, — s utána a többi lapok, köztük a Gy. H. is — Sigmond Dezső, volt orsz. képviselőnek a „közgazdasági téren szerzett érdemei elismeréséről“ a vaskoronarenddel történt kitüntetését s most már egy újabb szenzációs bűnesetről suttogtak, majd sans gêne egész nyíltan beszéltek az emberek, s a legújabb „gyanus“ dologba éppen Sigmond Dezső, illetve a Sigmond-testvérek szeszgyára van belekeverve. A szeszfogyasztási adót a termelésnél szedik, de a nagyipari szeszgyáraknak meg van az a kedvezményük, hogy a termelt szeszt szabad raktárakba szállíthatják s az adót csak az elszállításakor kell fizetniök. A Sigmond-cég szintén élt ezzel a kedvezményvel s a legutóbbi napokig az ellenőrző közegek mindeut rendben lévőnek találtak. Csak pár nappal ezelőtt érkezett egy névtelen följelentés a cég ellen s az erre megindított vizsgálat kiderítette, hogy a szabad raktárból igen nagy mennyiségű szesz hiányzik s az adót megkerülve forgalomba jutott szesz után 454000 frt. adó járt volna a kincstárnak. Ha ez a hiány a kincstár megrövidítésére irányuló manipuláció eredményének bizonyul, akkor a jövedéki kibágásért a majdnem félmillió kár nyolcszorosát kell a cégnek bíróságnál fizetnie. Az ügyben, mely a cég fejének épp most történt kitüntetése miatt kétszeres szenzációt kelt,

Fülöp Gábor pénzügyi titkár vezeti a vizsgálatot és Stuckheil pénzügyigazgató információ adás és szerzés végett Budapestre utazott, a honnan már vissza is érkezett. Az érdekelt cég nyilatkozatban közli, hogy — a kincstárnak teljes biztosítékot nyújtott a gondatlan kezelés miatt bekövetkezett kár megtérítésére nézve. Ez a fedezet abban áll, hogy a kincstár a följelentés nyomán foglalással biztosította magát a kár megtérítésére; a fedezet egyik jelentékeny részét képezik a cég egeresi bányái, melyeket a kormány a gyulafehérvári bányabírószág által foglaltatott le. — Ebben a stádiumban van most az ügy, a nyilatkozatok egymást érik az Ellenzék-ben, Magyar Polgár-ban, sőt a pesti lapokban is, de ezek nem tisztázzák a helyzetet, hanem még kusztátabbá teszik. A kolozsváriak érthető izgalommal várják a vizsgálat befejezését.

Ez Kolozsvárnak jóformán egyetlen, de annál nagyobb szenzációja s azért egyéb szenzációt nem írok, hacsak a Rocetine kisasszony föllépéseit nem nevezem annak. A plakátok úgy is azt hirdetik, hogy Rocetine kisasszony, orfeumi énekesnő föllépése az Ujvilág mulatóban „wirklich sensationelle.“ Az „Ellenzék“ egyik ambiciózus munkatársa, a kivel együtt meglátogattuk a népszerű helyiséget, már régebben konstátálta, hogy Rocetine k. a. többi kollegáival együtt inkább orfeumi mint művésznő és én most csak megerősítettem a kritikát. Az Ujvilágon kívül még vagy két orfeumféle lokalitás van Kolozsvárt, de azokról nem szólhatok, mert azoknak tanulmányozására már nem maradt időnk.

Sok egyébb hely kínálkozik még itt, a hol az ember szabad óráit kellemesen eltöltheti s ezek között szerény véleményem szerint most, hogy színházi előadások nincsenek, első helyen van a — sétatér. Gyönyörű és pompásan gondozott nagy terület, kintű levegővel. Határozottan állíthatni, hogy egész Magyarországon nincsen ilyen szép sétatér. Bizony példát vehetne róla a

jobbat tenni, mint alkalmazkodni hozzá, és így idők folytán úgy begyakorolták magukat abban a művészetben, a mit köznyelven *emberszólásnak* neveznek, hogy háztájokat elnevezték az ismerősök: műkedvelői rendőrhivatalnak.

Egyenessyné asszony a pletykákat künn összeszedte, hazavitte. Egyenessy szomszédom pedig otthon szétszedte, kiszinezte, s közön-kézen vendégeikkel együtt tővről hegyére letárgyalták, hogy nem hagytak senkin egy garasára becsületet se.

Es tetteik mindezt gyermekeik előtt!

Ma az egyik, holnap a másik szomszéd került a szapulóba. Kijutott a maró lúgból mindenkinek, ismerősnek, idegennek egyaránt. Különösen, ha az előljárók valamelyikéről, vagy ha a felsőbbség valamely intézkedéséről volt szó, akkor Egyenessy szomszédom nem ismert sem mértéket, sem határt. Megtagadott tőlük minden képességet, sőt még a jó szándékot is, annál kevésbé engedte meg, hogy intézkedést lehet jó és célravezető.

A gyermekek már rá voltak szokva, hogy midőn jött valaki, játékaikat azonnal félbehagyták, s odaültek a nagyok közzé fülelni. Megtörtént néha ilyenkor, hogy egy-egy bizalmas embere figyelmeztette is a szomszéd urat, hogy nem kelleme a gyermekek előtt így lerontani a nagyobb emberek és a törvények tekintélyét, — mert hiszen a gyermekeknek előbb kell megtanulniok engedelmeskedni és a nagyobbakat tisztelni, — s csak majd ha megért az eszük, s szerezték maguknak tapasztalatokat, emberismeretet, majd azután . . . De beszélhetek neki! Azaz, hogy nem igen beszélhetek biz a, mert csakhamar közbevágott:

„Éppen azt akarom, hogy emberismeretet szerezzenek! Hadd tanulják megismerni ezt a hitvány világot; hadd lássák jó korán az emberek rosszaságait! Azért rajzolom le előttük a dolgot hiven, úgy, a hogy van.“

Hiven! úgy, a hogy van! Igaz-e ez?

Egyenessy ur a maga szenvedélyességében nem akarta belátni, hogy azok a képek, a melyeket ő epébe mártott esetével test az emberekről gyermekei elébe, nem hü, nem való képek, mert azokban minden vonás túlzott, vagy éppen hamis. Nem látta be, hogy indulatoskodásában valódi ember arczok helyett ijesztő vagy nevetséges torzképeket ad, mint némely vásári képeskönyv, a mely időtlen karikatúrák által akarja a gyermekeket a szépnek, jónak megismerésére vezetni. Elfogultságában nem látta be, hogy az által a gyermekeit arra kaptatja, miként kell a mások szemében meglátni a szálkát, miként kell magukat feltölteni mindenki bírójává, miként tartsák másokról mindig a legrosszabbat, s magukról mindig a legjobbat. Vak önzésében nem látta be, hogy felette könnyű az emberekben hibát találni; ezt tudhatja mindenki, még a legostobább is, de sokkal bajosabb elismerni embertársainkban a jót; sokkal nemesebb róluk előbb a jót feltenni és látni, míg az ellenkezőről meg nem győződünk és pedig alaposan, tényekből, nem csak vádaskodások után.

mi városunk is, a hol szintén van kedvező alkalmas hely, csak a kellő gondozás hiányzik. A sétatér közepén gyönyörű kioszk emelkedik, a hol naponta honvéd, — közösbadseregbeli, — vagy cigány-zenekar játszik a sétáló roppant nagy publikumnak. Sokszor elválva két zenekar is játszik. Tegnap például a honvédekén kívül női zenekar is volt, azonban ennek a tagjai dekolletilt toillettejeikben többet kaesingattak, mint játszottak. Czincozágusukért azonban kárpótlást nyújtottak a honvédek, kik tárogatón gyönyörű régi magyar nótákat produkáltak megfelelő zenekisérettel.

A sétatéri nagy közönségen kívül sokan kocsikáznak is a gondosan ápolott, hívős fasorban. Ott látni Kolozsvár itthon maradt „haute volée“-ját. Naponta látható gyönyörű orosz ménektől vont kocsiában a „nagyasszony“, báró Bánffy Dánielné, a miniszterelnök anyja, a ki a kolozsvári mágánsvilágnak legnépszerűbb tagja.

A szórakoztató helyeken kívül komoly látni valóban sem szűkölködik Erdély fővárosa. Itt van első sorban az Unio kiállítás, melyet — mint magam tapasztaltam — távol vidékről is sokan keresnek föl még mindig; úgy, hogy a kiállítást rendező országos történelmi ereklye muzeum igazgatósága kénytelen engedni a közönség óhajtatásának és a kiállítást az egész nyári szezon folyamán is nyitva tartja. Szeptember 18-án — mint egy kalauzáló hírlapíró barátom mondta — az alapszabályok értelmében ünnepi közgyűlést tartanak, e gyűlésen fölavatják a muzeum tiszteletbeli tagjait, kiosztják közöttük a díszes emlékeveket és másnap a kiállítást bezárják, a képeket pedig a tulajdonosoknak hazaküldik.

Mint értesültem még nagyobb szabású és rendkívül érdekes *műtörténelmi* kiállítás nyílik meg a jövő esztendőben a *Mátyás-szobor* leleplezésével kapcsolatban. A kiállítás az erdélyi főurak ereklyéit és műkincseit fogja bemutatni, rendezői a *kolozsvári Orsz. Történelmi Ereklye Muzeum*. A kiállításban a Hunyadiak korától a szabadságharc idejéig az erdélyi részek nagyjainak relikviáit fogják bemutatni. *Eszterházy* Miguel grófnak azt a tervét, hogy a kolozsvári Bethlen-bástya lovagteremmé alakíttassék s a fejedelmek idejéből az egy-

Egyszer én is tanuja voltam, midőn Egyenessy szomszédom haragos kifakadásának zsilipjét éppen gyermekei tanítója ellen ereszté meg. A mint beléptem, azonnal rákezdte:

„Hallja csak, kedves szomszéd ur, mit ír nekem az a tanító!?“ Ezzel elővett egy levelet, és gyermekei jelenlétében fennhangon gúnyos páthosszal végig olvasta. E levélben a tanító egész tisztelettel, de határozott hangon felkéri Egyenessy urat, miut a gyermekek édes apját, hogy fogjon vele kezét, s közösen működjék oda, hogy gyermekeit a hazudozásról, veszekedésről s verekedésről valahogy szoktassák le, mert különben kénytelen lesz őket az iskolából kirekeszteni, miután teljességgel nem akarnak szót fogadni, s a többieknek csak botránkoztatására vannak.

„Hát miféle tanító az, ha nem tud nevelni?! — fakadt ki Egyenessy ur. — Én menjek segítségére! Azért fizetjük, hogy állja meg a helyét . . . az én gyermekeimet ki akarni csapni! A sehonnainak a nagyapja sem volt olyan tisztességes házbán, miut az enyém s még azokat a többi porontyokat előbb teszi az én drága gyermekeimnél!“

Erre rágyújtott a szomszédasszony is; s most már egyszerre ketten is beszéltek, sőt közbe-közbe a gyermekek is beleszóltak, csak hogy könnyebben meggyőzhessenek arról, hogy milyen nagy méltatlanság követtetett el rajtok.

De volt még egyéb is elrejtve az Egyenessy szomszédom begyében, hanem azzal is kirukkolt csakhamar.

„A multkor is nagyobbik fiamnak megígérte, hogy megveri. — Az én gyermekemet meg ne verje, azt én nem tűröm! Azelőtt meg a másikat büntetésből ott marasztotta az iskolában, s nem adott neki egyebet ebédre, csak kenyeret és vizet. — Az én gyermekemnek van itthon mit enni. Nem szorultunk az ő kosztjára, hiszen mi tartjuk őt is a hitványt az átkozott Bánffy-kormány által annyira felszórított adóból. Ha nem fizetnők, meghalna ében a sehonnai. S mégis még leánykamat is mindegyre kiállítják, hogy a többiek kaczagják. Az én családomból ne tűzzön csufot egy jöttment sehonnai. azt én meg nem engedem . . . stb. stb.

En mintha parázson ütem volna. Eleget intettem, hogy itt vannak a gyermekek, ne tárgyaljuk ezt előttük, küldjék be legalább a másik szobába, de hasztalan.

„Kedves szomszéd ur! szóltam, csillapítani igyekezném, hogy legalább a mit lehet, megmentsek a tanító tekintélyéből, — majd megbeszéljük ezt máskor, — és pedig a tanítóval együtt; most ennek se helye, se ideje.“

„Miért ne lenne?! — förmedt reám Egyenessy ur, — hát az a tanító szent bálvány, a kiről nem szabad beszélni? Az is csak ember, mint mi, édes szomszéd ur!“

„Éppen azért, mert ember ő is, tehát nem mindenható, — mondtam én, látva, hogy hiábavaló minden igyekezetem. A nevelés korunkban nehéz mesterség,

kori lovagok fegyverei, vértézete és egyéb felszerelése ottan csoportosíttassanak, ugyanaz alkalommal óhajta a rendezőség megvalósítani. Az ide tartozó tárgyakat tehát a Bethlen-bástyán csoportosítják, a kiállítás egybő kincseit pedig a torna- és vívó-épület földszinti két nagy termében fogják elhelyezni. Ennek az épületnek emeletén van jelenleg is a történelmi muzeum 48-49-es ereklye-tára. A műtörténelmi kiállítás ama tárgyait, a melyek a magyar történelem egyes kiválóbb eseményeit magyarázzák, a szabadságharc gyűjteményének nevezetesebb relikviáival együtt bemutatják a párisi világkiállításán is.

Érdekes látnivaló volt az a *vívó-akadémia* is, a melyet a kolozsvári tornavivoda nagytermében rendezett *Givoldini* Frigyes, az olasz vívóiskola egyik legjelesebb mestere, a ki az olasz vívási rendszert ez év eleje óta tanítja Kolozsvárra. A páratlanul szép akadémiára lejöött dr. Benyovits vívómester Budapestről, valamint Bay Alajos és a híres Toricelli Angelo Palermóból. Az érdekes mérkőzéseket az erdélyi arisztokrácia, a katonai tisztikar- és Kolozsvár urí osztályának köréből igen sokan nagy érdeklődéssel nézték végig. Az akadémia egyik programpontja u. n. szabad verseny volt, melyen akárki előleges nevezés nélkül résztvehetett. Magam is próbát tettem, bár már régen nem gyakoroltam magamat, de hírlapíró barátom, a kivel mérkőztem s a ki elismert jó vívó, alaposan rámvért.

Nagyon sokat tudnék még írni Kolozsvár érdekességeiről, de jövőre halasztom már a többi, mert így is hosszúra nyúlt már a levelem. Nem akarom tovább untatni Önöket, ámbár irbatnék még sok mindent, *Ciceró*-val tartván, a ki azt mondotta, hogy *Epistola non erubescit*. (A levél nem pirul el.) Csakugyan a papír türelmes, sokat elbir. Kérem legyenek önök is ilyen türelmesek irányomban.

Elnézésüket előre is köszöni és üdvözlését küldi tisztelő kollegájuk

T. K.

U. i. Örömmel konstatáltam, hogy Kolozsvárról nincsenek olyan szép leányok, mint Gyulafehérvárt. Ez az én tanulmányutaimnak páratlan konkluziója. A fehérvári Margitok, Arankák Gizik és egyéb bájos nevű tiündérek bátran fölvehetik a versenyt kincses Kolozsvár hölgyeivel.

Midőn emberek és körülmények annyi lerontó hatással folynak be fárasztó munkánkba. Csak a szülők, nevelők és tanítók egyetértése, vállvetett közreműködése biztathat azzal a reménnyel, hogy annyi akadály és haj között is célzt érünk. Elaber a tanító is, tehát tévedhet, kedves szomszéd ur, csak úgy, mint mi, de a gyermekesereg nem az a törvényszék, a hol a hibákat le kell tárgyalni. Ha lerontjuk a tanító tekintélyét, hogy osztjuk meg vele az apai terhes gondot és felelősséget?! Aztán kihallgatás nélkül igazságtalan dolog bárkit is elítélni; előbb járjunk végére, hátha . . .“

Egyenessy ur restelte tovább hallgatni a prédi-kációt, közbevágott:

„Már én nem korlátoztatom magamat senki által. Kimondom az igazat. Az én nevem Egyenessy, egyenesen megyek a dolognak neki. Az Egyenessy család nem árul zsákban macskát, úgy-e bár gyermekek?! Egyenest! hangzott szájából a családi vezényszó, melylyel gyermekeit ambicionálni szokta, s mint valami generális, mosolygva szemlélte, a mint a gyermekek nagyság szerint sorba álltak, s mellüket katonáson kidüllesztve, elszánt bátorsággal tekintettek szét a szobában.

En vettem kalapomat s magamat ajánlván, a harezias csapat előtt kiléptem.

Hogy aztán eljövetelem után engem is jól megszapultak, a már bizonyos; de legalább egyszer én is elmondtam a magamét.

Sz. K.

Irodalom és Művészet.

* **Most érkezett hozzánk** a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) budapesti kiadónál megjelenő nagy millenáris emlékműnknek, a Szalay-Baróti írta „Magyar Nemzet Története“-nek a 83-ik füzeté, melylyel e becses munka utolsó kötete végéhez ért. Benne vagyunk már az 1848-as örökké emlékeztető év eseményeiben, melyeket a szerző tömör erőteljes vonásokban ír le egészen s schwebáti esatáig. Külön műmellékletül e füzet V. Ferdinánd arczképét adja. A szövegillusztrációk a következők: Batthyány Lajos gr. V. Ferdinand aláírása. Jellasi József báró. Ferencz Károly főherczeg. Az 1848-iki országgyűlés megnyitása. Lamberg Ferencz gróf altábornagy „Magyar Népülkelők.“ A jeles munka részletfizetésre is beszerezhető, úgy a fenti kiadói hivatalnál, mint minden hazai könyvkereskedésben.

* **A „Magyar Könyvtár“**, melynek számai már meghaladták a félszázad, most küldi szét júliusi füzetét. A sort Cavallottinak, a nemrég oly tragikus módon elhalt nagy olasz költőnek legszebb és leghíresebb munkája nyitja meg, az „Énekek Éneke“ cz. bájos verses drámolett, mely Radó Antal magyartításában bizonynyal a mi színpadainkon is hosszú életű lesz. Követi ezt Fáy Andrásnak válogatott meséi, melyeket kivált az iskolára való figyelemmel, Badics Ferencz, a kiváló irodalomtörténész válogatott össze és látott el magyar bevezetéssel. Az 55. szám Szalagubnak, a nagy orosz elbeszélőnek, egy kis regényét tartalmazza. „A medve“ — ez a ezime az Ambrozovics Dezsőtől kitűnően fordított munkának — egy a társadalmi formáktól idengenkedő, érdekes karakternek megkapó szerelmi történetét mondja el. A magyar elbeszélő irodalmat e sorozatban Ambras Zoltán képviseli, ez a mélyen érző, finom megfigyelésű novellistánk, a ki „Hajótöröttek“ címmel nyolcz legszebb elbeszélését adja itt ki. Végre az 57. szám egy nagy modern német írónak, a nálunk már ismert Meyer Konrádnak egy kis remekművét nyújtja, melyet egy a lelki élet analysisénél, mint a megkapóan festett történelmi háttérnél fogva mindenki gyönyörrel fog olvasni. Mind e füzetek 15 kr.-jával kaphatók a kiadó cézegnél: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fia, Andrassy ut 21). és minden könyvkereskedésben. — Az eddig megjelent füzetek teljes jegyzékét a kiadók kívánatra bárkinek ingyen küldik meg.

* **Oláh nemzeti művészet.** A L'Indépendance Roumaine legutóbbi érkezett számában olvassuk, hogy Bukarestben két történelmi festmény van most kiállítva; mindakettő a kultuszminiszter rendeletére készült és arra van szánva, hogy az iskolák számára sokszorosíttassék. Az egyik az a jelenet látható, midőn Mihály vajdának egy paraszt átnyújtja Báthory Endre fejét; a másik egy török zászló elvétetel ábrázolja Grivicánál. A francia nyelvű román újság kegyetlenül lekritizálja a képes ábrázolatokat, egyebek közt azt mondván, hogy Mihály vajda alakja olyan, mintha téglából volna építve, híres szépségű leányának Florica hercegisasszonynak pedig olyanok a szemei, mint valami mulatt nőé. Hogy ez a kritika mennyire helyes, azt nem tudjuk; de az bizonyos, hogy Mihály vajda csakugyan olyan téglából épített hamis bálvány, aki a történelem páratlan ítélete szerint nem bős, hanem egy vérszomjas tigris. De akár hős, akár nem, mindenesetre arczatlanság éppen azt a hőstettet állítani oda az iskolai

ifjúság elé, amelynek magasztalása egyenes provokáció a Romániával barátságos viszonyban levő magyar állam ellen. Nem vennék róla tudomást, de mert kormányrendeletre készült ez a mázolt impertinencia, ajánljuk figyelmébe mindenkinek, akit illet.

Ujdonságok

Gyulafehérvár, 1898 augusztus 11.

— **A városi hatóság** közhírré teszi, hogy az Alsófehérmegye területén szolgáltatandó községi közmunka összeírásáról, megváltásáról és felhasználásáról érvényben levő szabályrendelet 7. §-ának utasítása szerint az 1899-ik évre vonatkozó városi közmunka-összeírás teljesített s az összeírási kimutatás két példányban a városi rendőrkapitány irodájában 8 napi közszemlére kitétetett, mely időtartam alatt az esetleg előforduló hiányok helyesbitése végett a netáni felszólamlások a tanácshoz benyújthatók.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** a nagyméltóságú honvédelmi miniszter és a kereskedelmi miniszter úr leiratai következtében értesíti az érdekelt iparosokat, hogy a m. kir. honvédség láb-beli szükségletéből 10.000 pár bakancs és 10.000 pár könnyű cipő a hazai kisiparosok útján fog beszerezni. A bakancsok egységára páronként 5 (öt) frt. 02 krban, a könnyű cipőké páronként 4 (négy) frt 27 krban van megállapítva. Pályázhatnak magánosok és alkalmi szövetkezetek. A m. kir. honvédelmi miniszter úr, hogy a pályázatot a kisiparosokra nézve annál könnyebbé tegye, a honvédségi lábbelik szállításánál ezentúl a szerződés kötésétől és az óvadék letételétől eltekint és a szállítást a kereskedelmi és iparkamara előtt kiállítandó bélyegtelen nyilatkozat ellenében engedi át. A bakancsok 1899 március hó végeig a budapesti honvéd főruhakertárba beszállítandók lesznek. Az ajánlatok legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-ig alólírt kamarához okvetlen benyújtandók, a hol részletesebb felvilágosító adatokat és a feltételeket is megtekinthetni.

— **Katholikus tanítók nagygyűlése.** A millenáris esztendőben a magyarországi tanítók nagygyűlést tartottak, amelyből egy százas bizottságot alakítottak a teendők elvégzése céljából. A százas bizottság augusztus 18 és 19-ikén gyűlést fog tartani. Augusztus 18-ikán ó. u. 5 órakor előértekezlet lesz a Szent István-társulat dísztermében. Augusztus 19-én reggel 9 órakor az egyetemi templomban báró Hornig Károly védnök szent misét végez. 10 órakor lesz a gyűlés a következő tárgysorozattal:

Elnöki megnyitó; Vaszary Kolos herezegprimás leiratának felolvasása, tárgyalása és azoknak a módoszatoknak megállapítása, melyek szerint az emlékiratok a pápai karhoz felterjesztetnének; a katolikus tanítók országos bizottságának szervezetét és ügyrendjét megállapító alapszabályok tárgyalása; előadás a tétel felett: A katolikus hitoktatás mily kérdései kívánnak sürgősen megoldást, hogy népoktatási intézeteinek befolyása a katolikus hitélet emelkedésére fokozottabb mértékben nyilvánuljon; a számadások felülvizsgálása, illetve a pénzt kezelő pénztárosoknak a szabályszerű fölmertvény megadása; a gyűlés bezárása.

— **A magyar föld termése.** Az aratás munkája csaknem mindenütt be van fejezve és most már sokkal megbízhatóbb a gabonatermés becslése. Még egyes vidékeken ki van ugyan téve a gabonatermés az elemi viszontagságoknak, de már ma is megállapítható, hogy általában véve megfelel a korábbi jelentéseknek. Nagyobb jó közepes terméstünk van úgy mennyiség, mint minőség tekintetében. De a június végén pusztított jégviharok az ország sok áldott vidékén tökéretették a gazdák reménysegeit, azonkívül egyes vidékeken a favályihoz hasonló eselődások érték a gazdákat. Az aratás eredményéről a földművelési minisztérium hivatalos jelentése van előtünk, a melyben a gazdasági tudósítók a július 30-ikán mutatkozott mezőgazdasági állapotot most is azzal a körültekintő gondadal és lelkiismeretességgel tüntetik föl, amely gazdáink és kereszdeink érdekeinek megfelel.

— **Halálozások.** Arany László halála. A magyar irodalomnak gyászosa van. Arany László, Arany János egyetlen fia, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludi-társaság tagja meghalt. A magyar földhitelintézet igazgatóját gyászolja az elhunytban. Arany László irodalmi munkásságának javarésze a hatvanas évek második és a hetvenes évek első felére essik, a mikor „Elfridát” és „A délibábok bűse”-t írta, a mely két elbeszélő költeménnyel megalapította írói nevét. Különösen „A délibábok bűse” keltett igen nagy feltűnést. Névtelenül jelent meg a könyvpiacra s erős szatírája s a szokatlan előadási módor nagyban fokozta a kíváncsiságot, a melyet a pompás verselés felköltött. Arany

László még június hónapban betegedett meg. Erős láz, zak győförték, kezelőorvosa azonban nem tulajdonított nagyobb fontosságot a láznak. Nemsokára javult is állapota, úgy hogy fürdőbe készült, azonban már június közepén ismét elővette a láz s 18-án oly rosszul lett, hogy a legrosszabtól tartottak. Lázás állapota ugyanis tifusz volt, amelyet orvosa nem ismert fel, a mely 18-án azután hirtelen erővel ujlult ki. Vasárnap este hirtelen váratlan javulás állott be állapotában, a mely azonban csak a halál előjele volt. Hajnaltájban elszenderült a beteg, a ki már eszmélő- és beszélő-képességét éjjel elvesztette s daczára a mesterséges táplálásnak, a folytonos injekcióknak, hétfőn délelőtt 10 óra 10 perczkor Arany László esőndesen jobblétre szenderült felesége karjai között.

— Farkas János hegedűművész, a Hubay-Popper kvartet társaság volt tagja, mint Kolozsvárról. saját levelezőnk írja, ott meghalt 29-éves korában. A zseniális fiatal művész egy év óta szenvedett súlyos tüdőbajban, a mely ellen hiába keresett gyógyulást meleg éghajlat alatt s az erdélyi fenyvesekben. Farkas Pózsonyban született, atyja is jeles zenész s jelenleg a kolozsvári konzervatorium igazgatója. Már 12 éves korában észlelték az ifjú Farkas Jánosban a nagy zenei képességet s miután elemi tanulmányait atyja vezetése alatt elvégezte, Budapestre jött, a hol Hubay Jenő vezetése alatt valóságos művészszé fejlődött, aki csak nagy szerénysége és félrevonuló csendes természete miatt nem lett hírneves mesterré. Farkas Berlinben Joachim mester vezetése alatt tanult tovább s Joachim annyira megszerette a nagytehetségt, szerény és nagyon szegény magyar ifjút, hogy maga mellé vette s teljesen díjtalanul tanította, sőt anyagilag is támogatta. Hazajötté után két éven át volt tagja a Hubay-Popper négyesnek s a zeneakadémián gyakran helyettesítette mesterét, akinek szellemében tanította a magasabb zeneosztályokat.

— Téli I. (1816–1898.) A magyar tudományos élet egyik nevezetessége, a nagy görög tudós, Téli István a napokban 83 éves korában meghalt. A kedves, barátságos öreg ur egyik legismertebb alakja volt a fővárosnak s a míg tanított, egyik legalaposabb ismerője volt és európai hírű, 1852-ben lett egyetemi tanár, azóta három generáció az ő tudományából szerezte és táplálta görög ismeretét s a gymnaziumi diákok talán az idők végezetéig az ő fordítványából fognak puskázni. Mert Téli roppant sokat dolgozott, fordította az ő görög klasszikusokat, fejtette Hellasz állami, gazdasági és kulturai viszonyait, írt nyelvtant, kiadta a klasszika filológia enciklopédiáját és egész nagy könyvtárt tesz az új-görög viszonyokról, államról, nyelvről és irodalomról írott munkáinak a száma. Görög barátsága nem ismert határt, csak a magyart szerette hasonló szeretettel. A hellén viszonyokról írt a magyarságnak és viszont a magyar viszonyokat új görög nyelven ismertette Görögországban. Fordított is sokat magyarból új görögre. Megírta Magyarország őstörténetét régi görög források alapján. Eredeti neve, valamint származása tót volt: Zima, 1846-ban magyarosította Téliyre s 1849-ben haditörvényszék elé állították, mert részt vett a magyar szabadságharcban. Megöregedvén a derék tudós, sok furcsa tulajdonságot vett föl, a melyet tót kiejtése tetézett, de tanított, a míg csak ereje bírta: csak 1886-ban lépet nyugalomba. A magyar tudomány meg fogja örizni iránta hálás emlékezetét.

— **A késmárki állami szövőipari szakiskola prospektusából.** Az iskola célja szakképzett szövőket, mestereket és szövőgyárosokat kiképezni. Az iskolát 1880-ban alapították „Késmárki műszövőiskola” név alatt; 1894-ben teljesen újjá szervezték és jelenlegi czíme: „Állami szövőipari szakiskola Késmárkon.” Az iskola 1896-ban teljesen új épületben nyert elhelyezést, mely a város és az állam költségen épült. Az épület és annak felszerelése a legmodernebb igényeknek is megfelel. Tágas tantermeken és rajztermeken kívül az iskolának külön műhelyépülete van, melyben kézi és mechanikai szövőszékek vannak felállítva. A szövőgépeket és előkészítő-gépeket elek, tromotor hajtja. A gépek a legkülönbözőbb típusokkal bírnak, úgy hogy a tanulóknak alkalmuk van különböző rendszerű gépekkel megismerkedni. Az elméleti oktatásnál gazdag szövet-, mint- és gipszgyűjtemények állnak a tanulók rendelkezésére. A nappali tanfolyam két évig tart és ebben a növendékek megismerkedhetnek a szövés minden ágának elméletével és gyakorlatával. Az oktatás a következő tárgyakra terjed ki: 1. Magyar nyelv. 2. Számítan. 3. Mértan. 4. Géprajz. 5. Könyvvitelan. 6. Szabadkézi és mintarajz. 7. Szakrajz. 8. A szálak anyagok ipartana. 9. A kézi szövés szerszámtana. 10. A gépszövés szerszámtana. 11. Köztan. 12. Szövetelemzés. 13. Szövetszámitás. 14. Gy-

kórlatok a kézi és gépszövésben. A műhely-gyakorlatok felülelik a csévelést, felvetést, felhengerlést, kenést, hozzásodrást, behuzást szóval az összes előkészítő műveleteket, továbbá a szövést az összes szövőszékeken melyek a műhelyben vannak, a szövőszékek önálló szerelését és előigazítását, kártyák kiverését stb. — Az iskolaév szeptember hó 1-én kezdődik és június hó 30-án végződik. A félévi vizsgák január, az egész évi vizsgák június hó végén tartatnak. Aki a kétéves tanfolyamot sikerrel végezte, végbizonyítványt nyer, mely feljogosítja a szövőipar önálló folytatására. Az iskola gondoskodik arról is, hogy a végzett növendékek nagyobb gyárakban megfelelő elhelyezést nyerjenek. A felvétel feltételei: A betöltött 15-dik életév és kimutatása annak, hogy a jelentkező egy polgári- vagy középiskola 2 osztályát vagy az elemi iskola 6 osztályát sikerrel végezte. A kik a szövésben kellő gyakorlati kiképzéssel nem bírnak, augusztus hóban 4 heti előkészítő tanfolyamra utaltatnak. A beiratások szeptember hó 1-étől 10-éig tartanak. Tandíjat és beiratási díjat a tanulók nem fizetnek. Az év elején minden tanuló 3 frt műhely-biztosítékot tartozik letétbe helyezni, melyet a tanfolyam bevégezése után visszakap. Jelentkezések és kérdések az iskola igazgatóságához intézendők. Az előbbieket június hó 1-jétől kezdve fogadtatnak el és kell, hogy tartalmazzák: 1) a keresztlevelet illetve születési bizonyítványt; 2) az apa vagy gyám beleegyezését azon írásbeli kötelezettséggel, hogy az illető a tanfolyamot teljesen elvégzi, 3) az újraoltási bizonyítványt, 4) az iskolai bizonyítványokat, 5) bizonyítványt arról, hogy az illető a szövésben már kellő gyakorlattal bír, ha t. i. az előkészítő tanfolyamban nem kíván résztvenni. A tanulók Késmárkon havi 16 frttól kezdve részesülhetnek lakásban és teljes ellátásban. Erre vonatkozó feltételeket az iskola igazgatósága nyújt. Kiválóan szorgalmas és tehetséges ifjúk a 2. évben esetleg állami ösztöndíjban részesülhetnek. További felvilágosításokra nyújt az igazgatóság.

— **Az osztrák császár és a magyar király.** Egy oláhországi újság, Károly király pétervári utjáról cikkezve, azt a földezt teszi, hogy a magyar sajtó rettenetesen megijedt a czár szíves vendéglátásától. Ez persze nem igaz. De a legcizifrább ennek a földezésnek a magyarázata: hogy mi azért ijedtünk meg, mert, ime, Pétervárt volt az osztrák császár, a román király, és ime, milyen jó barátok ők hárman: az oroszok cárja, az osztrák császár és román király. No hát most már jaj nektek, babár magyarok! Ugy-e, mulatságos? Jaj nekünk, mert az osztrák császár is a muszkával tart. És persze ellenünk. Mivel köztudomásu, hogy az osztrák császár, mikor vizitbe megy külföldi kollegáihoz, rendszerint otthon felejt — a magyar királyt.

— **Erdészek gyűlése.** Háromszék vármegyében, mint levelezőnk írja, javában készülnek már az Országos Erdészeti Egyesület fogadására, mely Sepsiszent-György meghívása folytán ott fogja megtartani a hó 25-27-én idei nagygyűlését. A gyűlés első napja Sepsiszent-György városában fog lefolyni. A napirend főpontjai lesznek: a hivatalos egyleti ügyek elintézése, az emlékbeszéd az egyesület elhunyt elnöke, gróf Tisza Lajos felett és az új elnök választása. Ugyanaznap megkezdődnek a szaktanácskozások, melyek főleg Háromszék vármegye erdőgazdasági és erdőipari viszonyaival foglalkoznak. Augusztus 25-én este a gyűlés tagjai Kovásznára mennek s onnan másnap reggel az Erdélyi Erdőipar részvénytársaság gyulafehérvári ipartelepére rándulnak ki. A tanácskozások folytatása és befejezése után a telepet nézi meg az egyesület és még aznap este Kovásznára tér vissza, honnan augusztus 28-án több csoportra oszolván kisebb kirándulásokra mennek szét az erdészek. Egyik csoport Szinajába rándul át, de erre határ-átlépési igazolványra van szükség, amelyért augusztus 10-ikéig Krajcsovic Béla brassói erdőfelügyelőnél kell jelentkezni.

— **A román kulturliga.** Az erdélyi oláhok lázadásának 50 éves fordulója alkalmából a román kulturliga gyűlése azt a határozatot hozta, hogy nyilvános aláírás útján egy millió frank összegű alapot létesít. Az aláírást a helyszínen azonnal megkezdtek s eredménye 50.000 frank volt. Azok az optimista remények azonban, miket ehhez a gyűjtéshez fűztek, nagyon csalóknak bizonyultak. Utóbbi időben a liga bevételei jelentékenyen megcsappantak, mert a román nép teljes közönyt viseltetik a liga aspirációival szemben. A vidéki főkegyesületek fölhívásai is minden eredmény nélkül maradtak; most a központi bizottság tesz új kísérletet a liga alapjának emelésére. Fölvívást intéz a nyaraló helyeken és román fürdőkben tartózkodó jobb módú román közönséghez, hogy az alap céljára gyűjtést rendezzen. Azonkívül kilátásba helyezi, hogy az ősszel minden nagyobb városban hangversenyt és fölolvasást tart s ennek jövedelmét szintén a liga alapjának javadalmazására fordítja.

— **Bismarck.** Megirtuk már, hogy Bismarck hercegi méltósága a vaskancellár halálával a legidősebbik fiára, Bismarck Herbert grófra szállott. E hercegi méltósággal a Durchlaucht czim és az urakháza örökös tagsága jár és mind a kettő az elsőszülött fiut illeti meg, amíg övé a friedrichsruhi birtok, amely a Lauenburg hercegségben levő schwartzenbecki grófságban van. A „Lauenburg herceg” predikátumát Bismarck csak személyére nézve kapta és senki sem örökölheti, ez a méltóság tehát, amely az elhunyt kancellárnak sohasem tetszett, az ő halálával megszűnt. Többször azt híresztelték, hogy Bismarck csak a maga személyére nézve fogadta el a hercegi rangot, de ez tévedés, amelynek alapja a következő: Frigyes császárnak szándékában volt Bismarck Herbert grófnak a Ples hercegi nemzetség mintájára a hercegi (Prinz) czimet adományozni. De Bismarck herceg az ellen tiltakozott és kérte a császárt, ha kegyében akarja részesíteni fiát, nevezze ki a porosz államminiszterium tagjának, mert külügyekben olyan szakértő támogatásra van szüksége, aminőt a fia nyújthatna neki, aki az ő iskolájában nevelkedett. A császár 1888. tavaszán csakugyan kinevezte Herbert gróft porosz miniszternek. A hercegi méltóság öröklési jogát az 1873. április 23-iki oklevél szabályozza.

— **Honterus János.** Brassói ember volt, ott született, ifjúkorában kiment Németországba és Luther Márton tanítványa lett. — A szászok egészen a maguk számára foglalták le Honterus emléket a fűrődnek abban, hogy milyen kegyetemesek tudnak lenni. A zöldszász urak kizárták a magyarságot abból, hogy valamiképp részt vegyen magának abból az ünnepből, amelyet augusztus 21-én rendeznek Brassóban Honterus emlékére, amely alkalommal ugyanott teleplezik emléksobrárt. Nagyon természetesen ezek után, hogy bár Honterus Magyarország szülötte, a zöldszász bizottság mégis német szobrászhoz fordult megrendelésével és Harro Magnussen művészt bízta meg a szobor megalkotásával. Ez kicsinyesség, amelyet azonban Akadémiánk azzal a gavallérsággal honorál, hogy képviselteti magát az ünnepben. Jól teszi. A kicsinyeskedésben nem tartatunk lépést a zöldszász urakkal.

— **Frakk és biciklidressz.** A napokban egy közeli városban annabál volt. Az annabál arról nevezetes — hogy nem nyári flanelruhában, hanem frakkban illik végigtáncolni. Szóval annabál volt, amikor egyszerre csak egy csomó biciklista állott meg a bálhelyiség előtt, leszállt a gépéről, s úgy biciklinadrágban, trikóban be akart menni a bálba. A főszolgabíró azonban nem engedte be őket, azt hozván föl okul, hogy a bálteremben csak frakkban lehet belépni. Szólt, és ott hagyta a biciklistákat.

Erre megszólalt az egyik:

- Fiuk, egy eszmém van!
- Halljuk!
- Csábítsuk el a cigányukat!

Hamar összegyűjtöttek egymás közt száztíz forintot, s kihivatták a primást.

— Jöjjen az egész bandájával a külön szobába, huzzon nekünk!

- Aztán mennyit adnak?
- Itt a pénz!

Megegyeztek, az egész cigánybanda ott hagyta a báltermet, s a félrevonult borozó biciklista-társaságnak huzta a szebbnél szebb nótákat. Persze, nagy volt a fölháborodás a bálozó fiatalság körében. A főszolgabíró átment a biciklistákhoz, hogy kiegyezzzék velük. De alig ért az ajtajuk elé, az egyik biciklista fölkiáltott:

— Ide csak biciklidresszben lehet belépni!

S minthogy a frakkos főszolgabíró nem óhajtott trikót huzni, ennyiben maradt a dolog. Azaz, hogy nem maradt ennyiben, mert folytatása is lesz...

Szerkesztői üzenetek.

H. — Lapunk segédszerkesztője most is dolgozik számkunkra a távolból, épp úgy, mint azelőtt.

Szerény Pegazus. Hogy olykor-olykor „magasabb szárnyalású gondolat” kapja meg lelkét, az kitetszik a beküldött 3 drb. versből, melyet a segédszerkesztő bírált meg. Minekutána pedig azt hiszi, hogy versei a legnagyobb lapoknak is „becsületére válnának,” hát két strófát íme mutatványul adunk, tanúságul annak, hogy milyenek azok a magasabb szárnyalású gondolatok, a melyek megkapják lelkét.

„Ott lakik a kedves anyám,
Tiszta ruhát ad majd rám,
Szívesen fogad lakába,
Részünk lesz jó — pogácsába.”

A „kesérgés” című versből pedig, a melyben az A. B. C.-vel négy strófáján át meglepően bűbajos táncot lejt, ezt a részt választottuk ki mutatónak:

„A, bé, cé, dé, e, ef, gé, há
Nem élek én igen soká
I, ká, el, em, en, o, pé, ku
Szívemben van bánat és bú.”

„Adriennehez.” Nem. Ha Mózes most élne és szerkesztőségben dolgoznék, a tizenegyedik parancsolatot is megcsinálná, mondván: „Rossz tárczáktól a szerkesztőséget kiméld meg.”

Nyílttér.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai stb. legújabb mintázatokban és színekben valamint fekete, fehér és színes, **Henneberg-selyem** 45 krtól, 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. ud. vari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

1320—1898 tkvi szám.

121 1—1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Patitia Rubin gyulafehérvári lakos végrehajtónak Oanca Mária demeterpataki végrehajtást szenvedő ellen 88 frt 10 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a demeterpataki 256 szíjkyben A + 1—19 rendszám alatt foglalt ingatlanokra összesen 311 frt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1898. évi szeptember hó 13-án d. e. 9 órakor** Demeterpatak községhez tartozó megmaradt nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adni.

Arverezni szándékozók tartóznak az ingatlanok 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. § értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóságtól.

Kelt Gyulafehérvárt, 1898. évi Julius hó 6-án.

A kivonat hitelességét igazolja.

Muntján Miklós, kiadó.

Szám 220—1898

120 1—1

Arverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíró V. 238/898 számú kiküldő végzése által gy. fehérvári Löw József végrehajtó javára itteni özv. Fejér Györgyné ellen 157 frt tőke, ennek 1898. év január hó 1-ső napjától számított 5% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felüllefoglalt és 404 frt 60 kr-ra becsült különféle értékes házbutorok, vendéglői eszközök, ágyneműk, fehérneműk, konyhaedények stb. 110 ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek az V. 238—1898 sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínen vagyis Gyulafehérvárt a fennírt alperesné lakóházánál a csűrök-utca várfe-

lőli elején leendő eszközzésére **1898-ik év augusztus hó 23-ik** napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárban alól is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelést megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintelbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyula-Fehérvárt, 1898-ik év auguszt. hó 10-ik napján.

Hajós István, kir. bírósági végrehajtó.

THE PREMIER

CYCLE Co. LTD.

(Hillmann, Herbert és Cooper.)

Egyedüli raktár Gyulafehérvár és vidéke részér

Jäger Tamásnál

Gyulafehérvárt.

Fáj Önnek a foga?

Ha igen, úgy vegyen azonnal

BENCSIK-féle FOGCSEPPET,

mely a legkinosabb fogfájást is röktön beszünteti.

Egy kis üveg ára 25 kr.

Kapható: Benesik Lajos gyógyszerárában Szeged. Továbbá Góth Gyula úrnál Gyulafehérvár.

Szivattyúkat

Tűzfecskendőket

bázi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra

kéz-, járgány s erőhajtásra,

városi, községi, gazdasági és gyári

tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat

templomok iskolák stb. részére.

Bűzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket utcái öntöző-kocsikat, sárkaparókat készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- ÉS GÉPGYAR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIÚT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Nyomatott. Papp Györgynél püs. lye. Gyulafehérvárt.